

La sagrera de Sant Julià de Cerdanyola

Sant Julià de Cerdanyola

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Nucli urbà, Sant Julià de Cerdanyola
Emplaçament	Nucli urbà

Coordenades:

Latitud:	42.22368
Longitud:	1.89278
UTM Est (X):	408624
UTM Nord (Y):	4675205

Classificació

Número de fitxa	08903 - 270
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Conjunt arquitectònic
Estil / època:	Medieval Modern Contemporani
Segle	XII
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Accés	Obert
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	Varis propietaris

Fitxes associades:

[Església de Sant Julià de Cerdanyola](#)

Autoria de la fitxa	María del Agua Cortés Elía. OPC
Data de registre de la fitxa:	dl., 15/06/2020 - 02:00

Descripció

L'església de Sant Julià de Cerdanyola està al centre del nucli urbà, davant una plaça de forma irregular, al voltant de la que hi ha un conjunt de cases rurals que devia formar una antiga sagrera. La sagrera formava un espai sagrat dins un perímetre de 30 passes al voltant de l'església, en el que hi havia la pau i treva de Déu, per tant era un espai protegit contra la guerra i el pillatge. Els límits aproximats serien pel sud el cobert de cal Teuler i el Barri, per oest cal Nen Pere, pel nord cal Curt i per est les Roques, formant així una estructura compacta d'habitatges que configura l'actual nucli antic. Cal destacar que el nucli ha estat habitat permanentment i, per tant, que les construccions són fruit de diferents segles. Principalment les cases són de planta i, com a màxim, dos pisos, amb parets mitgeres. El nucli és lleugerament aturonat, essent el punt més elevat la plaça de l'Església. A partir del segle XVIII el nucli va créixer cap ponent on es situen algunes de les cases més característiques (la Sala, ca l'Emportell, cal Rosell, cal Teixidor, entre d'altres). A partir del segle XX el creixement s'ha desenvolupat cap a la zona de Guingueta i el sud del nucli antic, al voltant del Castell.

Observacions:

Imatge antiga del nucli, any 1962, edicions Llobet.

Història

L'església de Sant Julià de Cerdanyola, era una de les moltes possessions del veí Monestir de Sant Llorenç, prop de Bagà. Els primers documents que esmenten Cerdanyola és l'acta de consagració de la catedral de La Seu d'Urgell del 839; més tard es cita a la dotació del monestir de Sant Llorenç prop Bagà, el 983, quan es diu que es donaren 10 masos de Cerdanyola. Al segle XI, en un document de censos que cobrava el bisbe d'Urgell, consta que l'església era servida per un monjo de Sant Llorenç. El 1105 el bisbe Ot d'Urgell va consagrar l'església, establint la pau de Déu a la sagrera del lloc, determinant que hi hagués un cementiri al voltant, així com s'esmenten les obligacions de la parròquia amb el Bisbat d'Urgell, entre elles havia de lliurar anualment divuit canades de vi (Baraut, 1978: 178). Per tant, ja va quedar establert el perímetre d'un espai sagrat al voltant de l'església, on també hi hauria una antiga necròpolis de la que no queda rastre. En aquest espai protegit es van construir els primers habitatges del nucli. El 1312, en un document de la visita al deganat de Berga, encara la trobem com a parròquia depenent de Sant Llorenç prop Bagà. L'any 1316 el rector Arnau Sacalm va arrendar, al clergue de Bagà Pere Companyó i a Berenguer Ferrer de Guardiola, tots els drets de la parròquia durant dos anys; a canvi aquests havien de servir l'església, residir en el lloc i encarregar-se de totes les obligacions del rector, entre altres.

Bibliografia

BARAUT, Cebrià (1978). Les actes de consagracions d'esglésies del Bisbat d'Urgell (segles IX-XII). Urgellia, núm. 1. Doc. 82, p. 178.

DD.AA. (1998) Sant Julià de Cerdanyola. Municipi de sempre. Municipi recuperat. Ajuntament de Sant Julià de Cerdanyola.

GAVÍN, J.M. (1985). Inventari d'esglésies. Vol. 17 El Berguedà. Ed. Arxiu Gavín. Barcelona.

VILADES, R. (2019) Inventari del patrimoni artístic i documental, religiós i civil, desaparegut durant la Guerra Civil. A L'Erol núm. 141-142, p. 42-75.

